

Comisia administrație publică

DECIZIE

cu privire la audierea entităților publice responsabile de activitățile efectuate în vederea realizării Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF) cu derulare în perioada 2019 – 2023, în baza Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, semnat la 17 septembrie 2018 și ratificat de Parlamentul Republicii Moldova la 8 noiembrie 2018

În cadrul ședinței publice a Comisiei administrație publică din 18 octombrie 2021 a fost desfășurată audierea entităților publice responsabile de activitățile efectuate în vederea realizării Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF) cu derulare în perioada 2019 – 2023, în baza Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, semnat la 17 septembrie 2018 și ratificat de Parlamentul Republicii Moldova la 8 noiembrie 2018 (Legea nr. 240 din 08.11.2018), cu participarea reprezentanților autorităților administrației publice centrale, ai autorităților administrative subordonate, autorităților administrației publice locale, respectiv, asociația reprezentativă a autorităților administrației publice locale (CALM).

În cadrul procesului de audiere reprezentanții Guvernului Republicii Moldova – Cancelariei de Stat, Agenției Servicii Publice, Agenției Proprietății Publice, Agenției Relații Funciare și Cadastru cât și reprezentanții autorităților administrației publice locale au subliniat despre importanța și necesitatea stringentă privind implementarea Proiectului de înregistrare și evaluare funciară, care urmează să susțină realizarea unor programe de stat importante, menite să îmbunătățească domeniul cadastrului, evaluarea proprietății imobiliare și înregistrarea tuturor bunurilor imobile proprietate privată și proprietate publică din Republica Moldova, cu înregistrarea gratuită în sistemul național de cadastru și, totodată, să ofere sprijinul necesar pentru creșterea veniturilor proprii ale autorităților administrației publice locale. Concomitent, au fost abordate în discuție și aspectele problematice cu care se confruntă reprezentanții autorităților responsabile de administrarea funciară și modul în care Proiectul vine să sprijine și să stimuleze dezvoltarea sistemului de administrare funciară din Republica Moldova, în acord cu cele mai bune practici. Tot în context, au fost menționate impedimentele care trenează procesul derulării activităților specifice cu privire la executarea lucrărilor cadastrale întru realizarea Proiectului propriu-zis, prin capacitățile reduse ale companiilor naționale specializate în domeniul cadastrului să absoarbă volumele de lucrări cadastrale expuse la licitație, cât și lipsa specialiștilor calificați în elaborarea modelelor de evaluare automatizată masivă a bunurilor imobile în vederea asigurării transparenței pieței imobiliare și menținerea sistemului de evaluare a

proprietății actualizat și utilizabil, context care determină întârzieri în raport cu Planul inițial de implementare al Proiectului.

Subsecvent, membrii comisiei administrație publică au punctat asupra faptului că actualmente o mare parte din bunurile imobile situate în limitele teritoriul republicii nu sunt la evidența cadastrului bunurilor imobile, drepturile de proprietate nu sunt înregistrate, iar titularii de drepturi nu dețin titluri de proprietate, fapt care determină lipsa de recunoaștere publică a dreptului de proprietate și a altor drepturi patrimoniale asupra bunurilor imobile, precum și ocrotirea de către stat a acestor drepturi. Or, în condițiile date, prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, stabilesc că cadastrul bunurilor imobile este cadastrul general al țării, în care se identifică, se descriu, se estimează și se reprezintă pe planuri cadastrale toate bunurile imobile din țară, respectiv, se înregistrează drepturile titularilor asupra lor și, în același timp, este un sistem de ocrotire a titularilor de drepturi patrimoniale asupra bunurilor imobile.

Consecvent, a fost subliniată misiunea Agenției Servicii Publice (*agenție de implementare a Proiectului*) de a coordona și asigura activitățile orientate în vederea implementării Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF) 2019 – 2023, or, crearea și ținerea cadastrului bunurilor imobile, altor sisteme informaționale și registre de domeniu, executarea lucrărilor cadastrale și celor de evaluare a bunurilor imobile, administrarea băncii centrale de date a cadastrului bunurilor imobile, efectuarea înregistrărilor de stat ale bunurilor imobile și ale drepturilor asupra acestora este nemijlocit și exclusiv domeniul de competență al Agenției, potrivit pct. 7 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 314 din 22 mai 2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice. De asemenea, s-a invocat importanța misiunii și a funcțiilor stabilite pentru Agenția Proprietății Publice, care în conformitate cu prevederile statuate în Hotărârea Guvernului nr. 902 din 06 noiembrie 2017 cu privire la organizarea și funcționarea acesteia, are misiunea de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice, inclusiv realizarea funcției de delimitare, consolidare și evidență a proprietății publice. Respectiv, s-a evidențiat atribuțiile principale ale Agenției Relații Funciare și Cadastru, care potrivit Hotărârii Guvernului nr. 383 din 12.05.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției respective, acestea sunt exercitate pentru realizarea funcțiilor de bază, inclusiv, în domeniile cadastrului, evaluării bunurilor imobile, precum și în domeniul geodeziei, cartografiei și geoinformaticii.

Drept urmare, în măsura prevăzută de lege, normele de referință se impun printr-un caracter imperativ, ca necesitate categorică și necondiționată în respectarea acestora.

Urmare audierii reprezentanților Guvernului Republicii Moldova – Cancelariei de Stat, Agenției Servicii Publice, Agenției Proprietății Publice, Agenției Relații Funciare și Cadastru, cât și a discuțiilor demarate cu reprezentanții autorităților administrației publice locale, Comisia administrație publică **CONSTATĂ** :

- progresul Proiectului în perioada de 9 luni 2021 este insuficient pentru al treilea an de implementare, ceea ce este confirmat prin absorbția extrem de joasă a mijloacelor financiare.
- activitățile efectuate, în vederea realizării Proiectului de înregistrare și evaluare (PIEF), de către Agenția Servicii Publice în calitate de agenție de implementare a Proiectului în comun cu sprijinul Agenției Proprietății Publice (pe componenta Delimitarea și înregistrarea bunurilor imobile proprietate publică) și Agenției Relații Funciare și Cadastru (pe componenta Evaluarea bunurilor imobile și componenta Consolidarea Infrastructurii Naționale de Date Spațiale), sunt apreciate de către Banca Mondială la *Progresul de realizare* cu calificativul „*moderat satisfăcător*”, respectiv, la *Progresul general de implementare* cu calificativul „*moderat nesatisfăcător*” - 24.06.2021.

- lipsa aspectului motivațional în raport cu reprezentanții autorităților administrației publice locale implicați în participarea la lucrările cadastrale și cele de delimitare a proprietății publice;
- riscul nerealizării în termen a obiectivelor Proiectului raportat la dinamica implementării este unul iminent;
- efectele nerealizării în termen a obiectivelor Proiectului vor avea un caracter nefast atât pentru bugetele locale prin înregistrarea veniturilor ratate, cât și pentru bugetul de stat prin rambursarea ratelor și dobânzilor creditului acordat;
- mai multe curențe a cadrului normativ, care au generat disfuncționalități a procesului de delimitare a bunurilor imobile;

Comisia administrație publică **CONCLUZIONEAZĂ:**

1. Este imperios necesar de îmbunătățit managementul Proiectului.

În rezultatul audierii publice efectuate, în conformitate cu prevederile stabilite în Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se **DECIDE:**

1. Se ia act despre informația prezentată de către președinta Comisiei administrație publică – Doamna Larisa VOLOH, reprezentanții autorităților administrației publice centrale, precum și ai autorităților administrației publice locale în cadrul evenimentului desfășurat cu privire la implementarea Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF) 2019 – 2023.

2. Recomandă:

- Consiliului proiectului înregistrare și evaluare funciară,

a) să amplifice monitorizarea implementării obiectivelor Proiectului și planului calendaristic de realizare a acestora, să se întrunească în ședințe extraordinare la necesitate;

b) să înștiințeze Guvernul despre progresul sau regresul Proiectului în cazul în care până la următoarea ședință a Consiliului situația nu va fi redresată;

c) să informeze comisia permanentă despre progresul și evaluarea managementului Proiectului, după următoarea ședință a Consiliului.

- Agenției Servicii Publice, în calitate de agenție de implementare:

a) să întreprindă acțiuni de redresare a situației și revenirii la planul calendaristic de realizare a obiectivelor PÎEF;

b) să evalueze și îmbunătățească managementul PÎEF;

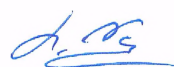
c) să înștiințeze Consiliul proiectului, cât și Guvernul Republicii Moldova în cazul apariției oricărui risc care ar putea pune sub semnul întrebării realizarea în termen a obiectivelor PÎEF;

- Agenției Proprietăți Publice să redimensioneze procesele interne și de interacțiune cu alte autorități în scopul dinamizării acțiunilor pe partea de delimitare a bunurilor imobile, în cadrul PÎEF;

- Agenției Relații Funciare și Cadastru să examineze cadrul normativ, prin prisma eliminării curențelor și lacunelor care constituie un factor de risc și/sau creează impedimente în realizarea calitativă și în termen a obiectivelor PÎEF;

- **Autoritățile Administrației Publice Locale** să dea dovadă de maximă diligență în realizarea competențelor și obligațiilor în cadrul PÎEF.

3. Agenția Servicii Publice, în calitate de agenție de implementare a Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF) 2019 – 2023, va informa semestrial, prin notificare, Comisia administrație publică despre realizările efectuate în cadrul Proiectului, în vederea asigurării garanției de respectare a termenului de executare prevăzut în Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Larisa VOLOH,
președintă